

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 940. A quibus census imponi possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

nis, unde & is censuarius dicitur Barbof. l. c. Co-
var. l. 4. *variar. c. 7. n. 1.* Quinto pro tributo quod
exigitur à principe, eique pendendum ratione sub-
jectionis, quo sensu accipitur, dum *Marth. 22.* à
Christo interrogatur; licetne censum dare Casari.
& ipse *Marth. 17.* interrogat: Reges terræ, à quo
accipiunt tributum vel censum. Sexto pro pensio-
ne, quæ solvitur ratione subjectionis etiam alicui in-
feriori à principe absque eo, quod nomen tributi ha-
beat Barbof. l. c. ac denique in sensu præsentis tit. qui
de censibus jam explicatis non agit, accipitur pro
pensione, quam solvit Ecclesia vel beneficiatus Epi-
scopus, vel ejus autoritate aliis in recognitionem
subjectionis, vel ex alia justa causa. Potestque defi-
niri aliquantulum explicatius, quod sit onus reale
vel quælibet pensio annua, quæ ex redditibus seu pro-
ventibus Ecclesiæ monasterii aliorumque locorum
ex justa causa solvitur Episcopo, vel autoritate illius
aliis. Uti sumitur *exc. 2. & c. penult. h. t. & c. 6. de
reliq. domib.* declaratio hujus definitionis dabitur
in sequentibus.

2. Resp. Ad secundum: Dividitur census in to-
ta illa sua latitudine acceptus multifariam; nimirum
in reservativum, & consignativum; in realem & per-
sonalem; in pecuniarium & fructuarium; in tempo-
ralem & perpetuum, in redimibilem & irredimibi-
lem, ut Barbof. l. c. n. 5. remittens præcipue ad Felician.
de censib. l. 1. c. 4. n. ult. ubi singula membra explicat.
dum interim ipse illum dividat in duas tantum spe-
cies, pro ut nimirum autoritate publica vel privata
constituitur. Priorem definit, quod sit onus secun-
dum debitum subditorum, aut patrimonii commen-
suracionem à legitimo magistratu ex justa causa in-
ductum. Posteriorem, quod sit certus redditus an-
nuus in re immobili, quæ ad alterum absolute spe-
ctat, reservatus, vel aliis legitime consignatus annua-
tim vel aliter solvendum ex privata partium dispo-
sitione secundum rectam commensuracionem, cujus
utriusque descriptionis membra ab eodem explana-
ta à n. 6. Pleraque locum habent in censu ultimo lo-
co seu congruenter ad hunc tit. *explicato.* qui aliis
dividitur in novum & antiquum, ita ut novus dica-
tur, qui ab initio non impositus, nec ab aliis Ecclesiis
regulariter solvisolitus, primum post foundationem
aut consecrationem imponitur Ecclesiis Host. *h. t. n. 4.*
Antiquus, qui ab initio, tempore foundationis aut
consecrationis, vel ipso jure debetur. Qui subdividi-
tur in temporalem & perpetuum; perpetuus quo
Ecclesia in perpetuum gravata & obligata manet;
temporalis, qui solum ad certum tempus singulis an-
nis ab Ecclesia vel beneficio præstari solet. Barbof. *de
off. & potest. Episc. alleg. 85. à n. 1.*

Quæst. 940. à quibus census imponi pos-
sit?

1. Resp. Primò indubitatum est papam posse con-
stituere cuius Ecclesiæ & beneficio censum
tam perpetuum quam temporalem, & semel imposi-
tum augere vel minuire ex justa causa; eò quod ex
plenitudine potestatis possit de beneficio quovis li-
berè, pro ut ei visum fuerit, disponere juxta *c. 2. de
preb. in 6.*

2. Resp. Secundò Episcopus potest ad initium
foundationis & consecrationis Ecclesiæ tam pro se
quam pro aliis v. g. patronis etiam laicis, dum hi in
limine foundationis vel dotacionis eum cum consensu
Episcopi sibi reservarunt, imponere illis censum tam
perpetuum quam temporalem, ut constat ex *can. 30.
caus. 18. q. 2.* ubi census ab initio ab Episcopo impo-
situs ei solvi jubetur & *c. 23. de jure par. ubi supponi-
R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.*

tur Episcopum posse constituere censum moderatum
pro patrono. Nequit tamen Episcopus aliusve præla-
tus papæ inferior pro se aut patrono censum ab initio
impositum augere, uti id ipsum expressis verbis pro-
hibetur *c. 7. h. t.* idque etiam, si facultates & redditus
Ecclesiæ augeantur, ut Gl. *incit. c. Abb. ibid. num. 3.*
cum communi. Ex ea etiam ratione respectu Episco-
pi, dum ei census constituitur in signum subjectionis,
utpote quæ etiam per minimum censum recog-
nosci potest, ut Abb. Arg. *c. 2. h. t.* respectu verò al-
terius v. g. patroni, quod in contractu censuali do-
minium emolumentorum non comprehensum in
eo, transit in Ecclesiam, adeoque huic non alteri au-
geantur facultates, ita cum Abb. l. c. Pirh. *h. t. n. 12.*
Reiffenst. *n. 7.* his proinde non obstante, quod aliis
pensio, quam quis solvit ratione fructuum percepto-
rum ex re seu fundo alieno ut conductor vel colo-
nus, augeri potest auctis fructibus, non secus, ac ob
damnum accidens in fructibus ea minui potest. Mul-
tòque minus potest Episcopus aliusve prælatus im-
ponere censum novum Ecclesiis tam secularibus
quam regularibus, juxta clarum textum *cit. c. 7. &
c. 3. h. t. & Clem. 1. S. eadem quoque de suppl. negl. præ-
lat. Barbof. in cit. c. 7. n. 2.* Pirh. *h. t. n. 8.* & alii cum
communi. Excipitur tamen casus; dum Episcopus,
cum consensu capituli alicui Ecclesiæ concedit ex-
emptionem à jurisdictione sua iuribusque & oneri-
bus Episcopalis, cum tunc remittendo hæc in ali-
quam recosensationem dictorum iurium & re-
cognitionem hujus à se concessi privilegii, censum si-
bi reservare possit juxta *summarium & textum cla-
rum c. 6. de religiof. domib.* uti & papa, dum Eccle-
siam eximit à jurisdictione Episcoporum censum si-
bi aliquem reservare solet. *c. si papa, c. recepimus de
privileg.* non tamen hinc sequitur, quod etiam Epi-
scopus, quia liberavit Ecclesiam ex manibus laico-
rum, qui v. g. fructus ejus de facto percipiebant,
possit eidem in compensationem hujus beneficii
novum censum imponere, cum id ipsum prohibea-
tur *c. 9. h. t.* eò quod ad hoc tenebatur Episcopus ex
officio, secus ac tenebatur eam eximere à iuribus
Episcopalibus; in eo autem, quod qui necessariò fecit
seu exercuit, non censetur liberalitatem exercere,
adeoque nec remuneratio ei debetur, ut Abb. *in cit.
c. 9. n. 1.* cum Gl. *ibid. in pr.* ita Pirh. *h. t. n. 13.* Po-
test tamen Episcopus ex causa juxta censum non per-
petuum, sed temporalem personalem novum ad ali-
quot annos v. g. ad vitam beneficiati imponere Ec-
clesiis & beneficiis, quia per hoc non gravatur aut
obligatur Ecclesia, quod solum est prohibitum ut
c. 7. h. t. sed persona: rectius Abb. *in c. 9. de restitu-
spol. n. 9.* Jo- And. *in c. prohibemus. 7. h. t. n. 1.* Bar-
bof. *ibid. n. 3.* & *de off. & potest. Episc. Alleg. 85. n. 3.*
Pirh. *h. t. n. 9.* Reiffenst. *n. 9.* vide dicta de pensio-
nibus imponend. benef.

3. Resp. Tertio rector vel alius beneficiatus non
potest super rebus suæ Ecclesiæ vel beneficii non so-
lum iis, quæ sunt ad cultum & ministerium divinum
dicata, sed etiam in bonis temporalibus & immobi-
libus, ut sunt domus, vineæ, prædiæ, constituere cen-
sum perpetuum sine debitis solemnitatibus, nempe
causâ legitimâ necessitatis vel utilitatis Ecclesiæ, &
interveniente autoritate Episcopi, cum consensu
capituli Cathedralis, ita Pirh. *h. t. c. 9.* cum Abb. *in c.
13. h. t. n. 3.* Arg. *c. 8. & c. seq. de his qua sunt à prælat.*
& quod ad hoc requiratur autoritas Episcopi, ha-
betur quoque *in c. 8. h. t.* sed neque rector Ecclesiæ
aut beneficiatus potest imponere Ecclesiæ aut bene-
ficio censum ad vitam, saltem jure novo, ubi recepta
est *Extravag. unic. de reb. Eccl. non alien.* ubi prohi-
bentur

bentur locationes & obligationes bonorum Ecclesiasticorum ultra triennium. Pirh. *h. t. n. 11*. cum Barbof. *in cit. c. 8. h. t. n. 5*. Porro clerici constituentes Ecclesiam quam obtinent, censualem v.g. religiosi sine auctoritate Episcopi per collusionem, ut nimirum post mortem illorum Clericorum Ecclesia ad presentationem eorundem religiosorum possit transire ad filios & nepotes illorum Clericorum, amoveri ab ea seu eam privari debent pro ut sumitur *ex c. 11. h. t.* quæ collusio tamen non præsumitur, si intervenerit auctoritas Episcopi ex officio suo id facientis. Abb. *in cit. c. 11. n. 1. & 2.* Jo-And. *ibid. n. 2.* Pirh. *n. 14. & 15.* qui etiam addit, quod illi Clerici de Rigore juris possint deponi ab officio & beneficio ob commissam simulationem solvendo censum, ut filii & nepotes consequantur Ecclesiam, adeoque dando temporale pro obtinendo spirituali; quin & quod religiosi illi privandi sint jure presentandi, quo abusi sunt citatis pro hoc Abb. & Jo. And. is etiam, cui juramentum præstitum est de censu novo solvendo cogi potest ad juramentum juranti remittendum. Pirh. *n. 16.* juxta *c. 13. h. t.* quamvis tale juramentum, utpote factum in præjudicium juris Ecclesiastici, non valeat, & rectorem obligare nequeat, uti nec fidejussi de solvendo non tenent tanquam accessoria ei, quod non tenent. Pirh. *h. t. n. 20.* Item religiosi in hoc casu existentes in perceptione census, quia prædecessor moderni rectoris eum solverat, lite pendente privari possunt; tum quia per solutionem census, utpote qui sine auctoritate Episcopi imponi non potuit, transferri non potest ejus possessio in illos monachos; tum quia possessio illa clam seu ignorante Episcopo acquisita, potest Episcopus, postquam id rescivit, rectori solutionem interdicare, ac denique quia dicta possessio erat contra jus, religiosi eam spoliati non possunt petere restitutionem nisi probaverint se eam probabili titulo acquisivisse.

Quest. 941. An & qualiter census, de quo hic, constitui seu acquiri possit, & sic acquisitus tolli per prescriptionem?

1. Resp. Ad primum, acquiri potest per prescriptionem, Ecclesie vel patrono solvendus. Verum quia hæc prescriptio est contra jus, eique jus resistit, requiritur ad eam, ut præscribens præter 40. annorum possessionem eum percipiendi habuerit legitimum titulum & bonam fidem, vel sine titulo possederit per tempus, cujus non exstat memoria. Abb. *in c. 13. h. t. n. 5.* Pirh. *h. t. n. 18.*

2. Resp. Ad secundum: è contra census ab initio impositus per prescriptionem extingui potest, non obstante, quod census solvi debitus principi in recognitionem supremi dominii, non secus ac ipsa subjectio ei debita præscribi contra eum non potest juxta *l. 6. c. de prescript. 30. vel 40. annor.* cum aliud sit in censu debito inferiori v.g. Ecclesie aut patrono ut Abb. *l. c. n. 6.* Pirh. *l. c.* Quin & census hic legitime ab initio impositus, legitimè præscriptione sublatus, non potest ab Episcopo de novo imponi, nisi ex justa causa. iidem.

Quest. 942. Censu cathedralicis seu Cathedralicis quid sit, quandam, seu ubi, à quibus petendum. Num adhuc in usu, in ejus exactione & solutione qualiter attendenda consuetudo.

Resp. Ad singula hæc responsum à me ad *lib. 1. decretal. g. 855. n. 4.* quæ videri poterunt. Ut etiam quæ aliquantò fufius de his habet Reiffenst. *h. t.*

à n. 10. ac præcipue quæ habet *n. 16.* ubi, quod, licet quantitas cathedralicis per consuetudinem augeri & minui, non tamen per eam aut præscriptionem omnino tolli possit obligatio solvendi cathedralicis, prout tenent citati ab eo Abb. *in c. 7. de donat. n. 7.* Barbof. *de off. & potest. Episc. alleg. 86. n. 44. & l. 3. juris Eccl. c. 20. à n. 5.* Piaces. *p. 2. c. 2. a. 2. n. 11.* ex ea ratione, quod cathedralicum principaliter detur in honorem cathedræ & signum subjectionis, contra quam saltem ex toto præscriptio non currit, nec consuetudo juxta *c. 12. de prescript. & Arg. can. nullaratione. 8. dis. 93.* ne, ut *ibidem*, quis Acephalus, id est, sine capite sit. Quod ipsum tamen limitari ait à Barb. *l. c.* in casu, quo concurrat tempus immemorabile, cum consuetudo immemorialis æquivalet privilegio. juxta *c. super quibusdam. de V. S.*

Quest. 943. In qua moneta solvendus census?

Resp. de hoc videnda, quæ supra ad *tit. de solutionib. quest. 527.* dicta hæc enim quæ ibi dicta in genere de pensione & censu pecuniario, hic quoque locum habent de censu ab Ecclesiis aliisque locis Episcopo alterive Prælo vel etiam patrono pendendo. videri quoque possunt, quæ desuper habet fufè Pirh. *h. t. à n. 21. ad n. 36.*

Quest. 944. An ex annua præstatione census facta Episcopo ab aliqua Ecclesia vel monasterio rectè colligatur & probetur ejusdem subjectionis, & quomodo census peti & probari debeat.

1. Resp. Ad primum: Ex sola annua solutione census hæc subjectio Ecclesie, Monasterii, beneficii inferri aut colligi nequit, nisi in solutione expressum fuerit, eam fieri ratione subjectionis, vel id ipsum ex circumstantiis loci, temporis, personarum rationabiliter præsumatur. Ut si quis eodem loco, tempore ac modo, quo alii subditi censum solvat; tunc enim tributum seu census est signum subjectionis, & solutionem aliàs indeterminatam ad id determinat. Abb. *in c. ult. de caus. possess. & prop. n. 4.* Laym. *ibid. n. 6.* Tusch. *V. census. concl. 190. n. 1. & 2.* Pirh. *h. t. n. 2.* Arg. *c. 31. h. t.* dum etiam aliàs ex aliis causis actibus annuus census solvi possit v.g. in signum libertatis seu exemptionis à jurisdictione Episcopi à papa obtentæ juxta *c. 8. de privileg.* vel in signum protectionis vel advocatiæ sub quam Ecclesia recepta est à papa. ut Host. *in sum. h. t. n. 2.* juxta *cit. c. 8.* vel in signum fundationis ac reservati juris patronatus citra aliam subjectionem juxta *c. 35. de jure patron. vel denique*, quia census ex conventionem alia reservatus.

2. Resp. Ad secundum primò petens censum tantum sibi debitum, exprimere debet rationem seu causam, ob quam sibi debeat, cum census cujus causa ignoratur, non est ex obligatione solvendus. juxta *c. 5. h. t.* allegando autem & probando, dum agitur in judicio petitorio super jure solvendi census, annuam præstationem illius per tempus, cujus initii memoria non exstat, alium titulum vel causam legitimam allegare necesse non habet actor, cum talis temporis cursus habeat vim tituli & inducat præsumptionem, quod ex legitima causa census inductus fuerit. ita juxta *l. 33. §. aqua ductus ff. de aqua quod. id.* Abb. *in c. ult. de caus. poss. & prop. n. 7.* Covar. *in reg. possessor. p. 2. §. 4. n. 4.* Pirh. *h. t. n. 4.* nisi tamen ut idem cum Mascard. *de probat. concl. 279. n. 16.* ex circumstantiis appareat, factam solutionem citra obligationem v.g. Dum facta semper cum pro-